

Ärende 17

Förvaltningens arbete mot heders- och fostringsresor

Karro Olofson(C)
Kristina Lutz m fl (M)
Lena Kling (L)

Skrivelse angående förvaltningens arbete mot heders- och uppfostringsresor

Hedersresor och uppfostringsresor där barn utsätts för hedersförtryck och allvarliga kränkningar utgör ett växande problem i många kommuner. Dessa resor innebär att barn, ofta flickor men även unga HBTQI-personer och pojkar, skickas utomlands under förevändning att de ska uppfostras eller "skyddas" från det svenska samhällets värderingar, men i själva verket utsätts de för handlingar som oskuldskontroller, tvångsäktenskap, omvändelseterapi eller annan form av våld och förtryck.

GAPF (Glöm Aldrig Pela och Fadime) lyfter fram hur denna form av hedersrelaterat våld ofta innebär stora risker för barnets psykiska och fysiska hälsa, och uppmanar till starkare skyddsåtgärder genom exempelvis utvidgade möjligheter till utreseförbud. GAPF poängterar att detta våld inte bara är begränsat till hedersproblematik utan också kan förekomma i koppling till terroristorganisationer där oskuldsideal och kyskhetskrav är norm.

Regeringen har under året sett till att ett utvidgat reseförbud nu implementeras i lagen som utvidgar tillämpningsområdet för den nuvarande lagstiftningen, så att fler barn kan skyddas från att föras utomlands mot sin vilja. Förslaget om ett utvidgat tillämpningsområde för utreseförbud innebär dels ett stärkt skydd för barn mot att drabbas av hedersrelaterat våld och förtryck, dels ett bättre skydd mot att av andra anledningar allvarligt fara illa utomlands.

Från den 1 juni 2024 kan utreseförbud beslutas om det finns en påtaglig risk för att ett barn lämnar Sverige eller förs utomlands och barnets hälsa eller utveckling skadas under utlandsvistelsen på grund av omständigheter som kan föranleda vård enligt 2 och 3 §§ LVU.

Under loven ökar riskerna för barn och unga att bli utsatta för barnäktenskap, tvångsäktenskap och annat hedersrelaterat våld och förtryck genom utlandsresor. En förutsättning för att skola, förskola och socialtjänsten i stadsdelen ska kunna agera är att de känner till vilka barn som befinner sig i riskzonen och vilka som inte återvänt efter till exempel ett lov.

Med anledning av ovanstående vill vi ställa följande frågor till förvaltningen:

- Vet förvaltningen ifall barn saknas efter de olika loven? Om så är fallet, hur många?

- Vilka insatser har man på plats inför kommande lov som till exempel jullovet?
- På vilka sätt arbetar man med kartläggning av barn och elever i riskzonen att föras ut ur landet?
- När bedömer förvaltningen att budgetuppdraget för 2025 om rutiner för utreseförbud är på plats och hur kommer förvaltningen att agera under tiden rutinerna arbetas fram?